

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: G. Mîra, G. Dașchevici, A. Bostan)

DECIZIE

31 ianuarie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTȚIE

Complet de judecată, în componența:
Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de Isiumbeli Valeriu, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2023, prin care s-a încetat procedura de executare inițială în temeiul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 17 iunie 2020,

c o n s t a t ă :

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 17 iunie 2020, s-a anulat decizia Consiliului or. Codru nr. 3/14 din 14.06.2018 cu privire la respingerea cererii nr. 1-1088, depuse de către Isiumbeli Valeriu la data de 18.11.2014, prin care a solicitat darea în arendă a terenului adiacent sectorului cu nr. cadastral 0131124.247 aflat în proprietatea privată.

S-a obligat Consiliul orășenesc Codru să examineze cererea înregistrată de Isiumbeli Valeriu sub nr.1-1088 la data de 18.11.2014, cu privire la darea în arendă a terenului adiacent sectorului cu nr. cadastral 0131124.247.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2021, s-a declarat inadmisibil apelul depus de către Primăria or. Codru și Consiliul or. Codru împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 17 iunie 2020, emisă în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Isiumbeli Valeriu împotriva Consiliului or. Codru și Primăriei or. Codru, persoană terță SRL Chișinău-Gaz, cu privire la anularea deciziei nr.3/14 din 14.06.2018 și obligarea examinării cererii nr.1-1088 din 18.11.2014, cu privire la darea în arendă a lotului adiacent, cu emiterea unui act administrativ individual.

La 10 martie 2023, a fost înregistrată la Curtea de Apel Chișinău cererea creditorului Isiumbeli Valeriu privind inițierea procedurii de executare a documentului executoriu- hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 17 iunie 2020.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2023, s-a încetat procedura de executare inițială depusă de Isiumbeli Valeriu, în temeiul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 17 iunie 2020.

La 19 decembrie 2023, Isiumbeli Valeriu a depus recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2023, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii și restituirea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului a menționat că încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2023 este neîntemeiată și pasibilă anulării.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Examinând recursul depus de către Isiumbeli Valeriu, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil, din considerentele ce succed.

Potrivit art. 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curții de apel.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care declară recursul inadmisibil.

Implicit speței, instanța de recurs consideră relevante dispozițiile art. 249 alin. (3) Cod administrativ, care stipulează că deciziile în procedura de executare se emit prin încheiere, care poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile.

În cazul de față, încheierea contestată de către Isiumbeli Valeriu a fost emisă de către Curtea de Apel Chișinău la 15 iunie 2023.

Conform scrisorii de expediere a actului judecătoresc anexat la fila dosarului 57, încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2023, a fost notificată recurentului, prin intermediul oficiului poștal, la data de 20 iunie 2023.

Însă, corespondența a fost returnată instanței, la 13 iulie 2023 cu mențiunea nereclamat (f.d.59).

În privința modalităților de comunicare și notificare, Codul administrativ statuează, la art. 96 alin.(1) și (2) că notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

(2) Autoritățile publice trebuie să se asigure că participanții la procedură indică, în cadrul procedurii, o modalitate principală de comunicare, precum și modalități alternative.

Potrivit art. 109 alin.(1) și (2) Cod administrativ un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție.

(2) Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, în speță, încheierea contestată a fost notificată recurentului, cu aviz de recepție, prin intermediul oficiului poștal, iar Isiumbeli Valeriu depunând recurs tocmai la 19 decembrie 2023, a omis termenul legal de declarare a recursului, deși trebuia să dea dovadă de diligență și să aibă un rol activ în cauza de contencios administrativ în care este implicat.

Completul specializat menționează că importanța termenelor de procedură este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând

instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale.

În corespundere cu art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.

Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că în speță, Isiumbeli Valeriu nu a invocat niciun motiv plauzibil care ar justifica imposibilitatea sa de a face uz în interiorul termenului legal de dreptul procedural de a contesta actul judecătoresc de dispoziție emis de Curtea de Apel Chișinău la 15 iunie 2023.

Argumentul precum că, instanța de apel nu a notificat încheierea la adresa, (mun. Chișinău, str. Melestiu 26/8, ap.554), este combătut de plicul anexat la fila dosarului 59, care confirmă că exact la această adresă, instanța a expediat corespondența lui Isiumbeli Valeriu.

Deci, instanța nu a reținut motive independente de voința recurentului, care l-au împiedicat să respecte termenul legal.

La caz, este notabil că certitudinea legală impusă regulilor procedurii de contencios administrativ, în calitate de condiție sine qua non a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurentului, cât și ale intimatului, astfel încât instanța de contencios administrativ nu este în drept să substituie voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării recurentului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

Imperioasă speței este și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice, iar cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate.

Aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume, să garanteze securitatea juridică, fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu, care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza Brumărescu c. României, cauza Marckx c. Belgiei).

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, în cauza Ponomaryov c. Ucrainei că, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

În această ordine de idei, corelând circumstanțele faptice constatate și expuse supra cu normele legale precitate, instanța de recurs concluzionează că, la depunerea recursului împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2023, Isiumbeli Valeriu nu a respectat prevederile articolului 249 alin. (3) din Codul administrativ.

Din considerentele menționate și având în vedere că Isiumbeli Valeriu nu a respectat prevederile articolului 249 alin. (3) din Codul administrativ și nu a prezentat niciun argument întemeiat privind omiterea termenul de depunere a recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Isiumbeli Valeriu împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2023.

Conform articolelor 230 și 243 alin. (1), lit. a) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge cererea lui Isiumbeli Valeriu privind repunerea în termenul de recurs.

Se declară inadmisibil recursul depus de Isiumbeli Valeriu împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2023, prin care s-a încetat procedura de executare inițială în temeiul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 17 iunie 2020.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc